

Išrašas

PATVIRTINTA

VšĮ Marijampolės greitosios medicinos
pagalbos stoties direktoriaus

2019 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. V-44

MEDICINOS GYDYTOJO PAREIGINIAI NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Medicinos gydytoju (toliau – gydytojas) dirbti priimamas asmuo, baigęs Lietuvos Respublikoje pripažintas universitetines medicinos studijas, rezidentūrą (internatūrą) ir įgijęs medicinos gydytojo (ir kitą papildomą) profesinę kvalifikaciją. Užsienyje įgyta gydytojo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Teisę verstis gydytojo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją ir turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją šiai veiklai.

<...>

III SKYRIUS GYDYTOJO PAREIGOS

3. Gydytojas dirba pagal nustatytą darbo grafiką, kurį tvirtina įstaigos vadovas.
4. Gydytojas atsako už savo posto darbą.
5. Atvykęs į darbą, gydytojas privalo:
 - 5.1. patikrinti savo posto GMP automobilio paruošimą darbui, jo sanitarinę būklę, medicininės aparatūros tinkamumą darbui, radijo ryšį;
 - 5.2. perimti iš prieš tai budėjusio GMP mediko medicininių priemonių rinkinį, patikrinti jo turinį, jei reikia papildyti;
 - 5.3. asmeniškai perduoti/perimti narkotikus, kitus nustatytus medikamentus ir pasirašyti žurnale;
 - 5.4. susipažinti su naujais direktorius įsakymais bei nurodymais GMP stotyje;
6. Gavęs iškvietimą, gydytojas privalo nedelsdamas išvykti pas ligonį. Į iškvietimą išvykti ne vėliau kaip per 3 minutes.
7. Teikdamas med. pagalbą gydytojas privalo veikti greitai, bet ne paskubomis, parodydamas maksimalų dėmesį ligoniams. Gydytojas visais atvejais privalo apžiūrėti kiek galima atidžiau, medicininę pagalbą privalo suteikti vadovaujantis įstaigoje patvirtintais protokolais.
8. Jei ligonis pervežamas nesant artimųjų, GMP gydytojas gali palikti raštelį, kad ligonis išvežtas GMP transportu į skubios pagalbos skyrių (toliau – SPS).
9. Gydytojas palikdamas ligonį namuose privalo duoti patarimus kur jam ir jo artimiesiems kreiptis tolimesniam gydymui.
10. Aptarnavęs ligonį, gydytojas, pagal galimybę telefonu ar radijo ryšiu susisieikia su GMP dispečeriu ir toliau vykdo jo nurodymus.
11. Jei, vykdydamas jam pavestą užduotį, kelyje susiduria su nelaimingu atsitikimu, gydytojas privalo sustoti ir suteikti būtinąją med. pagalbą tik tuo atveju, jei tuo metu jo vežamas ligonis nėra kritinės būklės.
12. Grįžus į GMPS, gydytojas privalo užpildyti medicininius dokumentus, laisvu nuo iškvietimų laiku kortelių duomenis suvesti į įstaigoje į diegtą elektroninę kortelės formą Nr.110/a.
13. Jei dėl svarbių priežasčių negalima privažiuoti iki iškvietimo vietos, gydytojas privalo organizuoti ligonio pristatymą iki GMP automobilio kitomis priemonėmis, o jei tai neįmanoma,

privalo asmeniškai vertinti situaciją, pirmiausia galvodamas apie savo ir GMP vairuotojo saugumą. Tik įvertinus situaciją spęsti ar kviesti gelbėjimo tarnybą. Gydytojo sprendimas turi būti motyvuotas ir pagrįstas. Gydytojas neturi teisės įsakyti vairuotojui važiuoti, jei vairuotojo nuomone, toliau nepravažiuojama.

14. Ligoniu pareikalavus, Gydytojas privalo pasakyti savo vardą ir pavardę. Darbo metu privalo segėti asmens tapatybę patvirtinančią kortelę.

15. Kol neateina nauja pamaina, gydytojas neturi teisės palikti posto ir tęsia darbą, kol bus pakeistas kitu darbuotoju.

16. Gydytojas, atvežęs ligonį į skubios pagalbos skyrių (SPS) privalo jį perduoti SPS personalo žiniai, užpildyti reikiamą med. dokumentaciją, aiškiai joje pasirašant.

17. Gydytojas **privalo**:

17.1. savarankiškai diagnozuoti ligas, teikti pacientams medicininę pagalbą vadovaujantis patvirtintais įstaigoje protokolais, galiojančios medicinos gydytojo medicinos normos reikalavimais bei rekomenduoti profilaktikos priemones;

17.2. teikti būtinąją mediciną pagal nustatytą kompetenciją;

17.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais pacientą nukreipti pas šeimos gydytoją;

17.4. propaguoti sveiką gyvenseną, sveikatos ugdymo ir ligų profilaktikos priemones;

17.5. laikytis profesinės etikos ir deontologijos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;

17.6. tobulinti profesinę kvalifikaciją LR teisės aktų nustatyta tvarka;

17.7. bendradarbiauti su kitais asmens bei visuomenės sveikatos priežiūros, slaugos ir socialinės rūpybos darbuotojais bei specialistais;

17.8. taikyti Lietuvos Respublikoje įteisintus tyrimo ir diagnostikos metodus, vadovautis įstaigoje patvirtintais protokolais skubiajai medicinos pagalbai teikti;

17.9. dalyvauti įgyvendinant sveikatos programas;

17.10. teikti statistikos ir kitus privalomuosius atskaitomybės duomenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

17.11. informuoti teisėsaugos institucijas apie visus atvejus, kai į sveikatos priežiūros įstaigą kreipiasi arba pristatomas asmuo, kurio gyvybei kelia pavojų padaryti kūno sužalojimai, taip pat asmuo, kurio gyvybei pavojus negresia, tačiau jam padarytos durtinės, pjautinės, šautinės ar dėl sprogo atsirusios žaizdos arba kitokio pobūdžio kūno sužalojimai, kurie gali būti susiję su nusikaltimu. Atvejus užregistruoti tam skirtame registracijos žurnale.

17.12. informuoti vaikų teisių tarnybą, pastebėjus šeimose vaikų nepriežiūrą ar galimą smurtą. Atvejus užregistruoti tam skirtame registracijos žurnale.

17.13. atvykti į darbą ir išvykti iš darbo pagal patvirtintą darbo grafiką;

17.14. laikytis asmens higienos reikalavimų, dėvėti tvarkingą spec. aprangą, patogią avalynę;

17.15. siekiant išvengti galimo užsikrėtimo infekcinėmis ligomis, dėvėti asmenines apsaugos priemones;

17.16. kartu su GMP brigados vairuotoju papildyti automobilį tvarsliaiva, vienkartinėmis pirštinėmis, deguonies tiekimo ir kitomis priemonėmis; patikrinti automobilyje medicinos įrangos būklę;

17.17. GMP brigados statusus fiksuoti naudojant radijo ryšio priemones;

17.18. atlikus iškvietimą grįžti į stotį ar kitą buvimo vietą tik leidus dispečeriui;

17.19. pranešti dispečeriui, kad jis informuotų ligoninės skubios pagalbos skyrių apie vežamą sunkios būklės pacientą;

17.20. esant reikalui – dispečerio nurodymu vykti į peradresuotą kvietimą (melagingo iškvietimo atveju, atšaukus kvietimą, atsiradus svarbesniam iškvietimui ir pan.);

17.21. jei nuvykus į iškvietimo vietą, randamas agresyvus pacientas ar agresyvūs aplinkiniai asmenys, kurie trukdo atlikti tiesiogines pareigas ar kelia grėsmę komandos nariams, stengtis išvengti konflikto, nedelsiant kviesti atitinkamas pagalbos tarnybas (policijos, gelbėtojų) telefonu ar radijo ryšiu per dispečerinę;

17.22. informuoti pacientą apie skiriamas procedūras, išsiaiškinti ar nėra alergiškas skiriamiems medikamentams, pacientui jų atsisakius, pasiūlyti alternatyvas. Atsisakius medikamentų ar vykti į ligoninę detalesniam ištyrimui, paaiškinti apie galimas pasekmes, duoti pasirašyti Greitosios medicinos pagalbos kvietimo kortelėje forma 110/a. Informuoti šeimos gydytoją apie pacientą;

17.23. išvykstant iš iškvietimo vietos kartu su išvažiuojamosios brigados nariais surinkti atsineštą įrangą bei kitas naudotas medicininės darbo priemones, nunešti į automobilį;

17.24. organizuoti paciento transportavimą, padėti pernešti pacientą iš iškvietimo vietos į greitosios medicinos pagalbos automobilį ir iš jo į ligoninės priėmimo-skubiosios medicinos pagalbos skyrių;

17.25. transportuojant gulintį ar sėdintį pacientą, būtinai užsegti saugos diržų;

17.26. transportuojant pacientą į gydymo įstaigas, užtikrinti gyvybines funkcijas;

17.27. vesti sunaudotų medikamentų ir medicinos priemonių apskaitą pagal įstaigoje patvirtintą tvarką;

17.28. paskelbus ekstremalią situaciją, nedelsiant vykdyti įstaigos vadovo įsakymus pagal patvirtintą įstaigos ekstremalių situacijų valdymo planą;

17.29. apie pastebėtus nesklandumus, klaidas, nekompetenciją, skubiai informuoti pamainos vyresniąją slaugytoją, vyriausiąjį slaugos administratorių, ūkvedį, direktorių;

17.30. negalėdamas atvykti į darbą dėl ligos ar kitų priežasčių, pranešti vyriausiajam slaugos administratoriui. Apie įvykusį nelaimingą atsitikimą pakeliui į darbą ir iš darbo bei darbo metu, privalo nedelsiant pats ar per kitą asmenį pranešti tiesioginiam vadovui ar kitam administracijos darbuotojui;

17.31. nerūkyti įstaigos patalpose, automobiliuose ir teritorijoje;

17.32. dėvėti specialiąją aprangą (toliau – spec. apranga). Draudžiama ne darbo metu su spec. apranga rodytis viešosiose vietose (parduotuvėse, maitinimo įstaigose, važiuoti namo ir pan.).

17.33. tvarkingai pildyti privalomą dokumentaciją, laisvu nuo iškvietimų laiku kortelių duomenis suvesti į įstaigoje įdiegtą elektroninę kortelės formą Nr. 110/a;

17.34. vežant pacientus į priėmimo skyrių komos būsenoje ar mirus transportuojant, rastus pas pacientus pinigus ar kitas materialines vertybes, privaloma suregistruoti paciento pinigų ir kitų materialinių vertybių perdavimo/priėmimo formoje, patvirtintoje įstaigos direktoriaus. Forma pildoma dviem egzemplioriais, abipusiai pasirašant, nurodant perduodančiojo ir priimančiojo darbuotojo vardą, pavardę, pareigas, datą. Viena forma paliekama pacientą ar mirusįjį priėmusiam darbuotojui, kita forma prisegama prie formos Nr.110/a;

17.35. kiekvieną darbo dieną telefonu perduoti aktyvius iškvietimus į poliklinikas ir šeimos klinikas, užregistruoti tam skirtame žurnale ir pasirašyti;

17.36. darbo metu kontroliuoti automobilio salono švarą, informuoti pagalbinį darbuotoją dėl jo valymo ir dezinfekcijos, o jam nesant, kartu su brigados vairuotoju jį išvalyti;

17.37. turėti asmeninį spaudą, išduotą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka;

17.38. tvarkyti medicinos dokumentus LR teisės aktų nustatyta tvarka;

17.39. laiku periodiškai tikrintis sveikatą;

17.40. paaiškinti gydytojo praktikos aplinkybes valstybės institucijų, kontroliuojančių sveikatos priežiūros veiklą, bei teisėsaugos institucijų prašymu.

17.41. Saugoti ir tausoti įstaigos turimą inventorių, kitas materialines vertybes, ekonomiškai ir racionaliai naudoti medicinos priemones, energiją bei kitus materialinius išteklius. Jei dėl darbuotojo kaltės dingsta ar sugadinamas įstaigos inventorių, už tai atsako pagal galiojančius įstatymus;

17.42. vykdyti administracijos ir kontroliuojančių valstybinių įstaigų pareigūnų teisėtus reikalavimus;

17.43. nedelsiant pranešti savo tiesioginiam vadovui apie iškilusius konfliktus ar nesusipratimus su pacientais ir / ar jų atstovais, lankytojais ar kitais darbuotojais;

17.44. teisės aktų nustatyta tvarka užtikrinti pacientų asmens duomenų saugumą.

IV SKYRIUS

KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

18. GMP gydytojo kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos įgyja aukštojoje mokykloje baigęs universitetinių medicinos studijų programą, įgijęs medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją, nuolat ją tobulindamas, atsižvelgiant į nuolatinę mokslo ir praktikos pažangą.

19. Gydytojas **turi žinoti:**

19.1. sveikatos apsaugos ir socialinės medicinos principus;

19.2. žmogaus anatomiją, fiziologiją, patofiziologiją, ligų etiologiją, patogenezę, simptomatiką, simptomų ir sindromų diagnostiką, ligų profilaktiką, vaistinių preparatų, reikalingų teikti būtinąją pagalbą, klinikinę farmakologiją;

19.3. skiriamų skubiosios medicinos pagalbos vaistinių preparatų indikacijas ir kontraindikacijas.

20. Gydytojas **turi išmanyti:**

20.1. sveikatos apsaugos ir socialinės medicinos organizavimo ir skubiosios medicinos priežiūros vadybos pagrindus;

20.2. sveikatos draudimo pagrindus, principus ir rūšis;

20.3. pagrindinius sveikatos priežiūros rodiklius; medicinos statistikos pagrindus;

20.4. infuzinės terapijos taikymo principus;

20.5. ekstremalių situacijų problematiką ir jų sprendimo būdus.

21. Gydytojas **turi mokėti:**

21.1. atpažinti **širdies ir kraujagyslių** ligas ir suteikti būtinąją medicinos pagalbą: staigios mirties, plaučių edemos, krūtinės anginos atveju, įtarus ūmų miokardo infarktą, disekuojančią aortos aneurizmą, prasidėjus paroksizminiams širdies ritmo sutrikimams, retai širdies veiklai, įvykus Morgagni-Adams-Stokes priepuoliui, ištikus hipertenzinei krizei, įvykus šokui, nualpus, įvykus masyviai plautinės arterijos tromboembolijai;

21.2. atpažinti **kvėpavimo sistemos** ligą ir suteikti būtinąją medicinos pagalbą įvykus astmos priepuoliui, išsivysčius astminei būklei, atsiradus ūminiam kvėpavimo nepakankamumui, susirgus stenozuojančiu laringitu, kraujuojant iš plaučių, suteikti pirmąją reanimacinę pagalbą užspringus, skendus;

21.3. atpažinti **virškinimo sistemos** ligą ir suteikti būtinąją medicinos pagalbą: apsinuodijus rūgštimis ir šarmais, maistu, ūmaus kepenų nepakankamumo atvejais;

21.4. atpažinti **inkstų ir šlapimo takų** ligą ir suteikti būtinąją medicinos pagalbą ūmaus inkstų nepakankamumo atveju;

21.5. atpažinti **kraujo sistemos** ligą ir suteikti būtinąją medicinos pagalbą;

21.6. atpažinti **endokrininės sistemos ir medžiagų apykaitos** ligą ir suteikti būtinąją medicinos pagalbą, atsiradus ūmiam antinksčių nepakankamumui, tirotoksinei krizei, miksedominei, diabetinei, hipoglikeminei komai;

21.7. atpažinti **kitą vidaus** ligą ir suteikti būtinąją medicinos pagalbą, įvykus bakteriniam ir anafilaksiniam šokui, apsinuodijus barbitūratais, smalkėmis, insekticidais, pesticidais, metilo ir etilo alkoholiu, esant neaiškios kilmės komai, hipertermijai, traukulinėms būklėms, įkandus gyvūnams, paveikus elektros srovei; ūmiai alerginei reakcijai (dilgėlinei, Kvinkės edemai, anafilaksiniam šokui);

21.8. atpažinti **vaikų** ligą ir suteikti būtinąją medicinos pagalbą: naujagimių, kūdikių ir vaikų staigios mirties atveju, įtarus apsinuodijimą medikamentais, rūgštimis, šarmais, esant grėsmingai vaiko gyvybei viršutinių bei apatinių kvėpavimo takų obstrukcijai, ūminiam ventiliaciniam kvėpavimo nepakankamumui, traukulinei būklei, hipertermijai, meningokokiniam meningitui ir meningokokcemijai, ūminiam antinksčių nepakankamumui įgimto adrenogenitalinio sindromo metu, diabetinei komai ir hipoglikemijai, didelio laipsnio dehidracijai, ūminiam širdies nepakankamumui, paroksizminės tachikardijos priepuoliui, ūminiam inkstų nepakankamumui, toksinės epidermio nekrozės sindromui ir kituose skyriuose išvardintų gyvybei pavojingų situacijų atvejais;

21.9. atpažinti **chirurginę** ligą ir suteikti būtinąją medicinos pagalbą hipovoleminio ir trauminio šoko atvejais, esant ūminiam šlapimo susilaikymui, inkstų diegliams, įvykus galūnių arterijų embolijai, pneumotoraksui, išorinio ir gastroduodeninio kraujavimo, nudegimų, nušalimų,

svetimkūnių trachėjoje atvejais, ištikus traumai ar susižeidus, dujinės flegmonos atvejais; įtarti ūmias chirurgines pilvo organų ligas;

21.10. suteikti būtinąją medicinos pagalbą gimdyvei: priimti gimdymą, atlikti pirmąjį naujagimio tualetą. Prižiūrėti gimdyvę placentiniame laikotarpyje, suteikti pirmąją pagalbą moteriai kraujuojant iš gimdos.

21.11. įtarti ligą ir suteikti būtinąją medicinos pagalbą visų **ūmių infekcinių ligų** atvejais, taip pat ir ypatingai pavojingų infekcijų atvejais (choleros, maro, geltonojo drugio ir kt.);

21.12. suteikti būtinąją medicinos pagalbą visais kitais neišvardintais ūmiais atvejais.

22. Gydytojas **turi mokėti:**

22.1. skirstyti pacientus pagal jų būklės sunkumo kategoriją (kritinės, vidutinio sunkumo ir lengvos būklės) ir užtikrinti būklės sunkumą atitinkantį gydymo bei priežiūros planą, nustatyti vyraujantį sindromą;

22.2. teikti būtinąją medicinos pagalbą, taikant LR įteisintus tyrimo ir diagnostikos metodus;

22.3. ikistacionariniame periode tiksliai surinkti informaciją apie pacientą;

22.4. suteikti pagalbą (atlikti veiksmus) gaudamas nurodymus nuotoliniu būdu;

22.5. vadovauti vertinant paciento būklę bei teikiant skubiąją medicinos pagalbą;

22.6. įvertinti paciento būklę bei atlikti neatidėliotinus veiksmus, stabilizuojančius jo kvėpavimą, kraujotaką bei sąmonės būseną;

22.7. efektyviai bendraujant įvertinti simptomus bei ligos anamnezę;

22.8. atlikti pirminę ir antrinę paciento apžiūrą;

22.9. vertinti gydymo bei pagalbos efektą, palaikyti paciento būklę;

22.10. vertinti žmogaus gyvybinių funkcijų rodiklius ir jų dinamiką;

22.11. valdyti ekstremalias situacijas, įvertinti ir optimaliai valdyti įvykio vietoje esančius resursus, nustatyti ir organizuoti papildomų pajėgų atvykimą į įvykio vietą;

22.12. naudotis ryšio priemonėmis, gauti ir perduoti informaciją nuotoliniu būdu;

22.13. pagal savo kompetenciją konsultuoti pacientus telefonu, iki atvyks greitoji medicinos pagalba;

22.14. saugaus transportavimo metodus;

22.15. pasirinkti transportavimo būdą, teisingai naudoti transportavimui skirtą įrangą.

23. Gydytojas **turi gebėti:**

23.1. stabilizuoti ir palaikyti sutrikusias organizmo pagrindines gyvybines funkcijas - kvėpavimo, kraujotakos, medžiagų apykaitos;

23.2. malšinti skausmą;

23.3. reanimuoti visų amžiaus grupių pacientus;

23.4. pašalinti svetimkūnį;

23.5. įtariant apsinuodijimą išvalyti virškinamąjį traktą, išplauti skrandį;

23.6. neatidėliotinai skirti svarbiausius priešnuodžius;

23.7. įtariant apsinuodijimą teikti skubiąją pagalbą;

23.8. riboti fizinį aktyvumą;

23.9. imobilizuoti lūžius ir panirimus, imobilizuoti stuburą;

23.10. stabdyti kraujavimą, tvarstyti žaizdas;

23.11. teikti pagalbą gimdymo metu.

24. Gydytojas **turi mokėti atlikti:**

24.1. veiksmus, užtikrinančius kvėpavimo takų praeinamumą bei kvėpavimą (spontaninį arba dirbtinį): uždėti kaukę, įkišti orofaringinį bei nazofaringinį vamzdelį, laringinę kaukę, Heimlich'o metodą (manevrą), endotrachėjinę intubaciją, koniotomiją, pertrachėjinę deguonies srovės plaučių ventiliaciją, mechaninę ventiliaciją, laringoskopiją.

24.2. dekompresinę pleuros ertmės punkciją;

24.3. elektrinę širdies defibriliaciją bei kardioversiją;

24.4. širdies transkutaniinę stimuliaciją;

24.5. intrakaulinę ir intraveninę infuziją, periferinių venų punkciją ir kateterizaciją.

25. Gydytojas **turi mokėti atlikti, vertinti šiuos rodmenis:**

25.1. elektrokardiogramos, pulsoksimetrijos, arterinio kraujospūdžio, matuojamo neinvaziniu būdu, diurezės, temperatūros, laboratorinių tyrimų.

25.2. įvertinti išorinio kvėpavimo funkcijos tyrimo rezultatus;

25.3. kateterizuoti minkštu kateteriu šlapimo pūslę;

25.4. atsiurbti sekretą iš viršutinių kvėpavimo takų;

25.5. suteikti būtinąją medicinos pagalbą gimdyvei: priimti gimdymą, atlikti pirmąjį naujagimio tualetą, sutvarkyti bambutės žaizdelę. Prižiūrėti gimdyvę placentiniame laikotarpyje. Suteikti pirmąją pagalbą moteriai kraujuojant iš gimdos.

<...>

